

JOHANNA LUNDQVIST, MIDYA OMAR &
MARTIN SEGERSTRÖM

Remissutfallet på Företagsskattekommitténs slutbetänkande ”Neutral bolagsskatt

– för ökad effektivitet och stabilitet” (SOU 2014:40)

Företagsskattekommitténs uppdrag var att utforma ett bolagsskattesystem som dels gynnar företagande, investeringar och sysselsättning, dels skapar neutralitet mellan eget och lånat kapital. Den 24 oktober 2014 var sista dagen för remissinstanserna att inkomma med synpunkter på slutbetänkandet. I denna artikel sammanfattar vi remissinstansernas synpunkter på kommitténs modellval och förslagets tekniska utformning. Eftersom synpunkterna är omfattande är nu frågan hur regeringen kommer att gå vidare med förslagen, som av kommittén har föreslagits träda ikraft 1 januari 2016.

1 INLEDNING

Den 12 juni 2014 överlämnade Företagsskattekommittén (”kommittén”) sitt slutbetänkande ”Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet” (SOU 2014:40) till regeringen.

Kommitténs huvudförslag består i huvudsak av två delar: För det första föreslås det att finansiella kostnader som överstiger finansiella intäkter (negativt finansnetto) inte får dras av. För det andra föreslås ett schablonmässigt finansieringsavdrag om 25 procent av företagets skattemässiga resultat. Detta innebär i praktiken en sänkning av bolagsskatten till 16,5 procent. Kommittén lämnar ett alternativförslag som i korthet innebär en sänkning av bolagsskattesatsen till 18,5 procent och en begränsning av avdragsrätten för negativa finansnetton som överstiger 20 procent av EBIT (”earning before interest and taxes”). I alternativförslaget behålls nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler. Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.¹

Betänkandet har skickats ut på remiss till 98 instanser, varav majoriteten har inkommit med synpunkter. Därutöver har ytterligare 67 instan-

¹ Vi hänvisar till Lindeberg, N, *Företagsskattekommitténs slutbetänkande, Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, Skattenytt nr 7–8 2014 för en utförligare behandling av betänkandet.

ser lämnat synpunkter på betänkandet. Denna artikel syftar till att sammanfatta de viktigaste synpunkterna i remissvaren. Framställningen har begränsats till huvudförslaget och alternativförslaget. Av utrymmesskäl har det inte varit möjligt att redogöra för samtliga framförda synpunkter, varför vi har valt att fokusera på de mest uppmärksammade delarna av förslagen. I kommitténs uppdrag har också ingått att se över reglerna om koncernbidrag och underprisöverlåtelser samt lämna förslag om källskatt på ränta. Dessa delar har vi valt att lämna utanför artikeln.

Sammanfattningsvis kan konstateras att betänkandet fått ett negativt mottagande av många remissinstanser. Näringslivet avstyrker nästan undantagslöst betänkandet eller efterlyser omfattande tekniska omarbetningar. *Svenskt Näringsliv* avstyrker huvudförslaget men tillstyrker alternativförslaget med motiveringen att det efter omfattande omarbetning bör kunna leda till lagstiftning. *Skatteverket* tillstyrker både huvudförslaget och alternativförslaget. Även Skatteverket har dock omfattande synpunkter på förslagen och föreslår även flera förändringar. Ett antal instanser efterlyser en bättre konsekvensanalys.

Artikeln är disponerad på så sätt att remissinstansernas synpunkter på centrala delar av huvudförslaget presenteras i avsnitt 2. Dessa synpunkter är i hög grad relevanta även för alternativförslaget, vilket behandlas kortfattat i avsnitt 3. I avsnitt 4 lämnas några avslutande kommentarer.

2 HUVUDFÖRSLAGET

2.1 Inledande synpunkter

Den modell som ligger till grund för huvudförslaget bygger på en CBIT-modell.² En sådan modell innebär som utgångspunkt att avdrag inte medges för vare sig räntor eller utdelningar.

Flera remissinstanser har synpunkter på valet av modell. *Förvaltningsrätten i Uppsala* anser att kommittén alltför enkelt har avfärdat tunnkapitaliseringsregler och de amerikanska ”earnings stripings”-reglerna. Även *Investor* och flera andra instanser menar att en mer internationellt vedertagen modell vore att föredra då en sådan inte riskerar att påverka Sveriges konkurrenskraft eller verka hämmande på internationella investeringar. *Stora Enso* föreslår som alternativ en kombination av CBIT- och ACE-modellerna³, vilken skulle innebära att avdrag för negativt finansnetto

2 CBIT står för ”comprehensive business income tax”.

3 ACE står för ”allowance for corporate equity”.

nekas, men att detta kompenseras med ett schablonmässigt ränteavdrag. Ytterligare andra instanser nämner regler av EBIT(DA)-modell i vilka avdragsrätten begränsas till en viss andel av rörelseresultatet före räntor och skatt (EBIT) eller före räntor, skatt och avskrivningar (EBITDA). Till exempel *HM* anser emellertid att kommitténs idé om likabehandling av eget och främmande kapital är sund ur ett företagsekonomiskt perspektiv.

Bland andra *Svenskt Näringsliv* understryker att avdragsbegränsningen medför ett avsteg från nettobeskattningsprincipen, dvs. principen att kostnader för intäkternas förvärvande ska vara avdragsgilla när intäkterna är skattepliktiga. *Svenskt Näringsliv* anser att principen urholkas ytterligare genom att finansieringsavdraget baseras på nettovinsten och inte på kapitalbehov eller kostnader för kapital.

Oavsett vilken modell som slutligen väljs anser bland andra *Bankföreningen* och *SCA* att utfallet av BEPS-projektet bör avvaktas innan en övergripande förändring av bolagsskattessystemet genomförs. *Bankföreningen* ifrågasätter om det är möjligt att inom ramen för nationell lagstiftning åstadkomma ett förslag som är tillväxtvänligt och välfärdsskapande samtidigt som skattearbitrage förhindras.

2.2 Grundläggande definitioner och kopplingen till redovisningen

2.2.1 Inledning

Huvudförslaget innehåller definitioner av ett antal grundläggande begrepp: finansiell kostnad, finansiellt instrument, finansiell intäkt och finansnetto. Begreppet *finansiell kostnad* omfattar räntekostnader, annan direkt eller indirekt kostnad för kredit, förlust vid avyttring och nedskrivning av finansiella instrument samt utdelning som får dras av. *Finansiella instrument* definieras med hänvisning till årsredovisningslagen, ÅRL. Med *finansiell intäkt* avses intäkt av sådant slag som motsvarar en finansiell kostnad. Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader utgör ett *negativt* eller *positivt finansnetto*.

2.2.2 Finansiell kostnad

Juridiska fakultetsnämnden i Uppsala finner det sannolikt att tolkningen av begreppet kommer att influeras av vad som i redovisningen utgör en finansiell kostnad, trots att det inom redovisningen saknas en definition som motsvarar förslaget. Det skulle, enligt fakultetsnämnden, innebära att redovisningen i praktiken får betydelse för omfångsfrågan.

Skatteverket utgår från att det är fråga om en rent skatterättslig term och föreslår därför termen kapitalkostnad (och kapitalintäkt) för att undvika sammanblandning med redovisningen. Skatteverket anför också att det måste klargöras att begreppet finansiell kostnad endast omfattar kostnader som är avdragsgilla enligt andra bestämmelser i inkomstskattelagen, IL. Både Skatteverket och *Svenskt Näringsliv* framhåller att det orsakar förvirring att förslaget uttryckligen anger att kapitalförluster enligt 25 a kap. 19 § IL inte omfattas av definitionen av finansiella instrument, utan att motsvarande undantag görs för andra kostnader som inte får dras av enligt andra bestämmelser i IL.

Flera instanser kritiserar att det saknas en närmare definition av kostnad för kredit. *Svenskt Näringsliv* anför att den vägledning som ges i förslaget kan tolkas som att begreppet ska överensstämma med K3-regelverket, vilket skulle få till följd att företag som inte tillämpar K3 ändå tvingas sätta sig in i regelverket.

Begreppet ränta ska enligt förslaget ha ett vitt tillämpningsområde. Det ska dock inte vara nödvändigt att bryta ut något ränteelement från krediter som har lämnats på sedvanliga villkor. Flera instanser, bland andra *Electrolux*, anser att det är oklart vad som avses med ”sedvanliga villkor”.

Skatteverket befarar att definitionen av finansiella kostnader kan vara för snäv och föreslår, mot bakgrund av RÅ 2003. ref. 48 (angående avkastning på en aktieindexobligation), att definitionen även ska omfatta ”annan lämnad avkastning på av företaget utgivet finansiellt instrument”.

Sammantaget anser många instanser, bland andra *Volvo* och *Sandvik*, att gränsdragningen mot rörelsekostnader kommer att bli komplicerad från ett praktiskt perspektiv. Enligt *Kammarrätten i Göteborg* kan det förutspås att gränsdragningen kommer att leda till såväl ”förutsedda som oförutsedda tillämpningsproblem”.

2.2.3 Finansiella instrument

ALLMÄNNA SYNPUNKTER PÅ DEFINITIONEN

Finansiella instrument definieras i förslagen genom hänvisning till 4 kap. 14 a och 14 c §§ ÅRL.⁴ Dessa bestämmelser innehåller dock ingen egentlig

4 Några instanser, till exempel *Holmen*, påpekar att frånvaron av en hänvisning till 4 kap. 14 b § ÅRL innebär att instrument som redovisas enligt denna bestämmelse (exempelvis fordringar och skulder) faller utanför definitionen. *Svenskt Näringsliv* utgår från att en sådan inskränkning inte varit avsedd av kommittén.

definition varför betänkandet anger att ledning ska hämtas från K3-regelverket.

Många remissinstanser ifrågasätter om det är lämpligt att redovisningsorgan och utvecklingen inom det redovisningsrättsliga området ska styra skattemässiga omfångsfrågor. *FAR* anför att detta strider mot regeringens kompetensregler. Enligt *Förvaltningsrätten i Uppsala* vore en bättre lösning att i lagtexten precisera vad som ingår i begreppet. Även *Kammarrätten i Jönköping* anser att det är mindre lämpligt att hänvisa till redovisningsnormer.

Svenskt Näringsliv anför att det i författningskommentaren felaktigt anges att finansiella instrument enligt K3-regelverket är ”varje avtal som ger upphov till en finansiell intäkt eller kostnad”. *Svenskt Näringsliv* hänvisar till att definitionen i K3 utgår från balansräkningen och att definitionen inte säger något om hur värdeförändringar ska klassificeras i resultaträkningen. Det innebär enligt *Svenskt Näringsliv* att det praktiska arbetet med att skilja ur de finansiella kostnaderna och intäkterna blir mer omfattande än vad kommittén kan antas ha förutsatt.

Ett antal remissinstanser, däribland *Svenskt Näringsliv*, påpekar att kundfordringar och leverantörsskulder utgör finansiella instrument enligt K3-regelverket och att värdeförändringar på sådana instrument därmed omfattas av förslaget. Instanserna ifrågasätter i flera fall om det varit avsikten. Även *BFN* är mot bakgrund av uttalanden i betänkandet tveksam till om avsikten verkligen varit att förslagets definition av finansiella instrument ska överensstämma med den redovisningsmässiga definitionen.

TERMINER OCH OPTIONER

Enligt kommitténs förslag undantas terminer och optioner som är hänförliga till annat än finansiella kostnads- och intäktsposter från begreppet finansiellt instrument.

Skatteverket ifrågasätter om begreppen terminer och optioner omfattar alla former av derivat som används för att säkra annat än finansiella kostnads- och intäktsposter och föreslår därför att lagtexten kompletteras med orden ”och annat derivat med liknande konstruktion och verkningssätt som utgör ett finansiellt instrument”. *Svenskt Näringsliv* antar att begränsningen till terminer och optioner i förslaget är ett förbiseende.

Flera instanser tar upp rekvisitet att terminen eller optionen ska vara *hänförlig* till annat än finansiella kostnads- och intäktsposter. Bland andra

Skatteverket finner att det framstår som oklart om det krävs faktisk leverans av underliggande vara för att rekvisitet ska vara uppfyllt. Både Svenskt Näringsliv och Skatteverket uppfattar förslaget så att något sådant krav inte finns.

Flera instanser har synpunkter på frågan om hur ett företag ska visa att hänförlighetsrekvisitet är uppfyllt. I betänkandet anges att syftet med säkringen ska kunna påvisas med hjälp av de anteckningar som företaget är skyldigt att föra enligt bokföringslagen, BFL, men att det inte ska krävas någon sådan dokumentation som upprättas vid säkringsredovisning enligt K3. Enligt Skatteverket är det oklart om det finns ett sådant krav enligt BFL. Skatteverket anser att det istället borde införas en bestämmelse i skatteförfarandelagen som ska hänvisa till K3-regelverkets krav vid säkringsredovisning.

Svenskt Näringsliv anför å andra sidan att det inom större koncerner genomförs stora mängder säkringstransaktioner och att det regelmässigt är prognosticerade nettopositioner som säkras. Enligt Svenskt Näringsliv kommer det föreslagna undantaget därför inte att fungera i praktiken och det finns en risk att i princip samtliga terminer och optioner hos större företag kommer att klassificeras som finansiella instrument. Svenskt Näringsliv tar också upp att det i betänkandet saknas en diskussion om hur förslaget förhåller sig till 14 kap. 8 § IL samt till företag som har sin redovisning i annan valuta än svenska kronor.

Slutligen anser många företag och organisationer, bland andra *Stora Enso* och *FAR*, att förslaget kommer att innebära en ökad administrativ börda då säkringar måste dokumenteras samt värdeförändringar på olika instrument måste delas upp beroende på de olika instrumentens klassificering.

2.2.4 Hyra

Enligt förslaget utgör räntebeloppet i en hyreskostnad en finansiell kostnad. Det räntebelopp som ska användas är det belopp som framgår av hyresavtalet. Om räntebeloppet inte framgår av avtalet, eller inte är arm-längdsmässigt, ska istället vissa schablonregler användas. Schablonreglerna innebär att den finansiella kostnaden och intäkten beräknas på olika sätt: Den finansiella kostnaden beräknas utifrån från tillgångens marknadsvärde samt statslåneräntan med ett påslag om fem procentenheter. Den finansiella intäkten beräknas däremot utifrån tillgångens marknadsvärde samt statslåneräntan, dvs. utan något påslag. Enligt vissa undan-

tagsregler ska räntebeloppet inte utgöra en finansiell kostnad när det är fråga om fastighetshyror (som utgångspunkt) och när det är fråga om mindre belopp eller kortare löptider.

Svenskt Näringsliv anför att det kommer att uppstå gränsdragningsproblem som inte uppmärksammas i betänkandet. Som exempel anför gränsdragningen mot kapacitetsavtal samt försäljnings- och distributionsavtal där rätten att utnyttja immateriella tillgångar kan utgöra en del.

Flera remissinstanser anför att den föreslagna schablonmetoden förutsätter att varje hyrd tillgång värderas vid varje beskattningsårs ingång. Bland andra *Atlas Copco* och *SKF* menar att det förutsätter betydande administration och systemstöd som idag inte finns. *Svenskt Näringsliv* anser också att de olika beräkningsgrunderna utgör en avvikelse från reciprocitetsprincipen som inte kan motiveras.

Enligt *Finansbolagens Förening* medför förslaget att det blir nödvändigt att omförhandla befintliga avtal, med följd att det uppstår både administrativa kostnader och ökade kostnader i form av sämre villkor. *Sandvik* anför att den administrativa bördan blir orimlig oavsett om räntebeloppet tas in i hyresavtalet eller om schablonmetoden tillämpas.

Kammarrätten i Göteborg anser att olika sätt att minska komplexiteten bör övervägas. Flera instanser, bland annat *Kammarrätten i Jönköping*, föreslår att räntebeloppet bara ska separeras beträffande finansiella leasingavtal. *Finansinspektionen* anför vidare att förslaget skulle medföra en skillnad mellan den ekonomiska redovisningen till aktieägarna och skattemotredovisningen med försämrade genomlysning och transparens av företagens ekonomiska situation som följd.

2.2.5 Finansiella intäkter

Skatteverket tar upp frågan om vad som är en intäkt ”motsvarande en finansiell kostnad”. Verket utgår enligt sitt remissvar från att det vid en bedömning av vad som utgör en finansiell intäkt ska prövas vad som hade gällt om den skattskyldige hade haft motsvarande finansiell kostnad, dvs. utgångspunkten är inte behandlingen hos motparten i transaktionen.

Industrivärden och *Ratos* anför att en schablonintäkt bör anses utgöra en finansiell intäkt eftersom investmentföretag beskattas för all mottagen utdelning. Enligt dem torde kommittén inte ha haft någon annan utgångspunkt än att kedjebeskattnings vid investeringar via investmentföretag även fortsättningsvis ska undvikas.

2.3 Finansiella kostnader får inte ingå i anskaffningsvärdet

Enligt förslaget får finansiella kostnader inte ingå i det skattemässiga anskaffningsvärdet för lagertillgångar, inventarier, byggnader och markanläggningar.

Enligt *BFN* skulle ett genomförande av förslaget medföra att en redovisning som upprättats enligt redovisningslagstiftningen och *BFN*:s allmänna råd inte kan tjäna som underlag för beskattningen i samma utsträckning som tidigare. *FAR* framhåller att en konsekvens kan bli, vilket också kommittén noterat, att företag som tillämpar K3-regelverket förlorar rätten till räknenskapsenlig avskrivning om låneutgifter aktiverats. *BFN* anför att förslaget kan leda till att företag av skatteskäl väljer att inte räkna in låneutgifter i det redovisningsmässiga anskaffningsvärdet och att årsredovisningen därmed kommer att ge en sämre bild av värdet på företagets tillgångar.

Skatteverket tillstyrker däremot förslaget och föreslår att begränsningen även bör omfatta egenupparbetade immateriella tillgångar.

2.4 Schablonintäkt på avsättningar till säkerhetsreserv

Kommittén föreslår att en schablonintäkt på skadeförsäkringsföretags avsättningar till säkerhetsreserv ska tas upp till beskattning.

Volvo och *Sandvik* anför att förslaget leder till en merbeskattning av skadeförsäkringsföretag som ingår i koncerner med stora underskott på grund av att sådana företag inte kommer att erhålla det föreslagna finansieringsavdraget. Enligt *Volvo* får förslaget till följd att underskottsföretag löpande kommer att påföras en schablonintäkt trots att avsättningen inte innebär någon skattecredit. *Finansinspektionen* saknar en konsekvensanalys av förslaget.

2.5 Rullning av finansnetton

Huvudförslaget erbjuder till skillnad från alternativförslaget inte någon möjlighet att rulla negativa eller positiva finansnetton till föregående eller efterföljande beskattningsår. Bland andra *SCA*, *Svenskt Näringsliv* och *Bankföreningen* ifrågasätter kommitténs bedömning att det är ovanligt att företag har varierande positivt och negativt finansnetto mellan åren. Det hänvisas bland annat till att valutakurseffekter och olika former av derivat kan bidra till fluktuationer.

Flera remissinstanser anför också att frånvaron av en rullningsmöjlighet strider mot vad som är principiellt riktigt. *Juridiska fakultetsnämnden*

i *Uppsala* anser att negativa finansnetton bör kunna rullas vidare med hänvisning till allmänna principer inom bolagsskattesystemet. *Förvaltningsrätten i Uppsala* befarar att begränsningen kan medföra inlåsnings effekter vilket i praktiken innebär att skatteregler kan komma att påverka tidpunkten för när en juridisk person väljer att avyttra exempelvis aktier.

2.6 Underskott

Enligt förslaget ska de underskott som existerar den 31 december 2015 halveras. Kommittén har motiverat förslaget med att underskott till stor del har uppkommit under en period då det har varit möjligt att skapa underskott med hjälp av ränteavdrag, samt att stora kvarstående underskott vid införandet av reformen kan göra att skattebetalningarna sjunker de första åren efter att reformen träder i kraft.

Flera instanser anser att förslaget strider mot regeringsformens förbud mot retroaktiv skattelagstiftning. Andra anför att förslaget strider mot de krav som bör ställas på stabila och förutsägbara regler och att Sveriges internationella anseende kan påverkas. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser att en lämpligare finansieringsform bör övervägas på grund av osäkerheten som kan uppkomma kring förslagets retroaktiva effekt. Ett flertal bolag anför också att deras skattemässiga underskott inte har uppkommit på grund av räntesnurror.

Vissa instanser framhåller även effekterna för de företag som redovisar underskott som en tillgång på balansräkningen. *Sandvik* och *Juridiska fakultetsnämnden i Uppsala* efterlyser en konsekvensanalys i denna del.

Skatteverket diskuterar istället hur halveringen av underskott ska gå till beträffande fördelningen på spärrade och ospärrade underskott. Verket föreslår att reduceringen ska påverka alla underskotten i samma proportion. Skatteverket noterar även att någon hänsyn inte har tagits till företag med brutna räkenskapsår.

2.7 Schablonintäkt för finansiella företag

Kommittén föreslår en schablonintäkt på ett underlag som något förenklat ska vara skulder och avsättningar med avdrag för obeskattade reserver enligt senast fastställda årsredovisning. Schablonintäkten är avsedd att kompensera för (dvs. upphäva effekten av) finansieringsavdraget.

Swedbank och *Bankföreningen*⁵ tar upp schablonintäkten utifrån så

⁵ Handelsbanken och Nordea ansluter sig i sina remissvar till Bankföreningens.

kallad skuggbanksverksamhet, dvs. sådana institut och aktiviteter som bedriver bankverksamhet utanför den traditionella och reglerade banksektorn. Bankföreningen anför att beskattningen genom schablonintäkten endast träffar den krets som idag betalar stabilitetsavgift (drygt 130 företag), men inte konkurrerande företag och kreditförmedling inom skuggbankssektorn. Det innebär enligt Bankföreningen en orättvis beskattning.

Swedbank framhåller att schablonintäkten kommer att förstärka de incitament som driver skuggbanksektorn, eftersom de traditionella bankerna får incitament att krympa sina balansräkningar och istället söka provisionsintäkter genom att medverka till kreditförmedling (exempelvis obligationsemissioner) utanför den traditionella banksektorn. Enligt Swedbank innebär detta en risk för den finansiella stabiliteten.

Swedbank ifrågasätter också varför förslaget enligt kommittén ska vara neutralt för den finansiella sektorn istället för neutralt som helhet. Det saknas enligt Swedbank skäl för att betrakta just den finansiella sektorn separat.

Swedbank tar även fasta på att kommittén ansett sig förhindrad av direktiven att föreslå punktskatter. Enligt Swedbank motsvaras inte schablonintäkten av någon intäkt, vare sig verklig eller schabloniserad varför det är fråga om en punktskatt.

Slutligen anser Swedbank att schablonintäkten innebär högre beskattning av svaga resultat och lågriskprodukter vilket motverkar finansiell stabilitet och strider mot grundläggande skatteprinciper.

2.8 Slopad avdragsrätt för ränta på efterställda lån

Kommittén föreslår att avdragsrätten ska slopas för vissa av kreditinstitutens skulder, närmare bestämt efterställda lån och andra kapitalinstrument som får räknas som supplementärkapital enligt EU-förordningen 575/2013. Regeln föreslås omfatta de företag som idag betalar stabilitetsavgift, dvs. samma företag som omfattas av schablonintäkten.

Swedbank och Bankföreningen anför bl.a. följande. Benämningen av efterställda lån som kapital i kapitalregelverket innebär inte att det är fråga om eget kapital i egentlig (företagsekonomisk) mening. Det är fråga om skuldinstrument så länge det inte sker en konvertering till eget kapital, varför räntan borde behandlas som ränteutgifter i övrigt. Trenden internationellt går vidare i motsatt riktning. Bankföreningen anför ur detta perspektiv att slopad avdragsrätt vore kontraproduktivt.

Swedbank anför vidare att de banker som inte har tillgång till kapital-

marknaden på samma sätt som andra kommer att drabbas relativt hårdare, t.ex. mindre sparbanker som ägs av stiftelser.

Swedbank anför slutligen att slopandet av avdragsrätten på efterställda lån i banksektorn får liknande effekter som schablonintäkten eftersom den traditionella banksektorn missgynnas i förhållande till skuggbanksektorn.

2.9 EU-rätt, avräkning av utländsk skatt m.m.

Nedan redovisas vissa synpunkter från remissinstanserna som inte entydigt kunnat hänföras till någon särskild av de föregående rubrikerna.

2.9.1 Valutakursförluster

Svenskt Näringsliv ifrågasätter om förslagen verkligen träffar endast sådana valutakursförluster som är ekvivalenta med ränta. Därmed ifrågasätts den jämförelse med andra finansiella kostnader än valutakursförluster som ligger till grund för kommitténs bedömning av förslaget förenlighet med EU-rätten vad beträffar hanteringen av valutakursförluster. Enligt *Svenskt Näringsliv* kommer det vidare endast finnas ett begränsat utrymme för att tillämpa undantaget för terminer eller optioner som säkrar andra kostnader och intäkter än finansiella, varför detta undantag får begränsad betydelse.

2.9.2 Övrigt

Svenskt Näringsliv och *Bankföreningen* frågar sig om finansieringsavdraget och schablonintäkten ska hänföras till de utländska inkomsterna vid beräkningen av spärrbeloppet enligt lagen om avräkning av utländsk skatt.

Svenskt Näringsliv ifrågasätter om utländska bolags möjlighet att få avräkning kan komma att påverkas av att de svenska skattereglerna avviker från nettobeskattningsprincipen. En annan fråga som tas upp av *Svenskt Näringsliv* är om finansieringsavdraget kan ses som ett avdrag för utdelning med följd att utländska mottagare av utdelning ska beskattas enligt EU:s moder-/dotterbolagsdirektiv.

Flera instanser frågar sig också om vissa andra stater kan komma att betrakta Sverige som ett CFC-land om finansieringsavdraget införs.

2.10 Synpunkter på förslagets allmänna konsekvenser

Finansinspektionen anför att det hade varit önskvärt med en mer djupgående diskussion om hur ett generellt finansieringsavdrag påverkar skilda sektorer med olika behov av kapital och hur eventuella förändringar påverkar kapitalbildningen, om de kan leda till strukturomvandling samt om det inverkar på produktiviteten och den realekonomiska utvecklingen.

Volvo och flera andra anser att förslaget gynnar företag med låg belåningsgrad, exempelvis företag inom tjänstesektorn, medan kapitalintensiva företag och innovativa företag med hög belåningsgrad får finansiera reformen. *Sveriges Byggindustrier* och *Hyresgästföreningen* pekar särskilt på negativa effekter för nyproduktionen av hyresrätter.

Bland andra *Bankföreningen*, *Svenskt Näringsliv* och *Volvo* anför vidare att kommittén felaktigt utgått från att eget och främmande kapital är helt utbytbara. *Volvo* finner att det inte är realistiskt att finansiera större investeringar med nytt eget kapital. Remissinstanserna pekar även på skillnader mellan eget och främmande kapital, exempelvis att eget kapital ger ägarna en rätt och möjlighet att bestämma över verksamheten medan främmande kapital oftast endast ger en rätt till ränta.

Fastighetsägarna och *Bankföreningen* tar upp minskade värden på fastighetspanter som ett potentiellt problem för den finansiella stabiliteten. *Bankföreningen* anför också att banker bara kommer att drabbas av avdragsbegränsningen för negativa finansnetton i en nedgång, vilket skulle förvärra nedgången.

3 ALTERNATIVFÖRSLAGET

Många remissinstanser har begränsat sig till att yttra sig över huvudförslaget. De ovan redovisade synpunkterna från remissinstanserna är emellertid i hög grad relevanta även för alternativförslaget.

I den mån alternativförslaget kommenteras är det i flera fall anknytningen till en internationellt vedertagen modell, EBIT, som lyfts fram som en fördel. Bland andra *Volvo* och *E.ON* förordar dock en EBITDA-modell som är mer gynnsam för kapitalintensiva företag.

Den kritik som riktas mot alternativförslaget tar i huvudsak sikte på att det innebär att de nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna behålls. Flera remissinstanser anför att dessa regler är otydliga och svårtillämpade, däribland *HM*, *SCA*, *Svenskt Näringsliv* och *Fortum*. Även *Skatteverket* anför att det skulle innebära stora fördelar om de nuvarande reglerna kan ersättas med andra effektiva regler.

Noterbart är att Svenskt Näringsliv tillstyrker alternativförslaget under förutsättning att det genomgår omfattande omarbetningar. I de efterlysta omarbetningarna synes ingå bland annat att de nuvarande ränteavdragsbegränsningarna slopas, att EBIT ersätts med EBITDA och att tillämpningsområdet snävas in till ett mer formellt räntebegrepp.

4 AVSLUTANDE KOMMENTARER

Som framgått har kommitténs betänkande mötts av omfattande kritik både när det gäller val av modell och förslagets tekniska utformning. Vissa remissinstanser ifrågasätter också utgångspunkten att eget och lånat kapital ska likabehandlas medan banker och fastighetsbolag ifrågasätter hur just dessa sektorer påverkas av förslagen.

Det finns dock också tunga remissinstanser, såsom *Skatteverket* och *HM*, som i princip tillstyrker förslagen. Flera instanser instämmer även i att lånat och eget kapital idag behandlas olika på ett omotiverat sätt. Oaktat den kritik som anförts är det även tydligt att många instanser anser att det är nödvändigt att ersätta de nuvarande ränteavdragsbegränsningarna med mer förutsebara regler.

Regeringen har nu att ta ställning till om invändningarna från bland annat fastighetsbranschen och bankerna återspeglar grundläggande brister i kommitténs förslag eller endast är ett uttryck för missnöje över sakligt motiverade förändringar som gynnar vissa och missgynnar andra. En annan fråga för regeringen att ta ställning till är om kritiken mot förslagets tekniska utformning innebär att förslagen inte kan ligga till grund för lagstiftning.

Sammantaget är remisskritiken omfattande, men vi tror ändå inte att man bör dra slutsatsen att kommitténs förslag nu kommer att slängas i papperskorgen. Det är till stor del fråga om tekniska frågor som kan åtgärdas inom ramen för ett utredningsarbete inom Regeringskansliet. Tänkbara vägar framåt kan vara att, som bland andra *Bankföreningen* föreslagit, avvakta det pågående arbetet inom BEPS-projektet eller, som föreslås av *Svenskt Näringsliv*, gå vidare med ett omarbetat alternativförslag. I den rådande oklara parlamentariska situationen är det måhända inte givet att frågan om ränteavdragsbegränsning och sänkning av bolagskatten står högst på den politiska dagordningen.

Johanna Lundqvist, Midya Omar och Martin Segerström är verksamma som skatterådgivare vid EY i Stockholm.